

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
upphävande av vissa lagar som hänför sig till utrikeshandeln**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag stiftas om upphävande av vissa lagar som hänför sig till utrikeshandeln. Med anledning av att Finland ansluter sig till Europeiska unionen (EU) upphävs lagen om förhindrande av stegring i kostnadsnivån i vissa fall, lagen om exportavgift, lagen om exportdeposition, lagen om förhindrande av dumping samt import av varor som exporteras med exportstöd och lagen om tillämpning av mest gynnad nations behandling i särskilda fall.

De lagar som föreslås bli upphävda ersätts i huvudsak av de rättsakter som hänför sig till Europeiska gemenskapens (EG) gemensamma handelspolitik och som omedelbart skall tillämpas när Finland anslutit sig till EU.

Den föreslagna lagen hänför sig till Finlands medlemskap i EU och avsikten är att den träder i kraft samtidigt som Finland blir medlem i EU. Om tidpunkten för lagens ikraftträdande stadgas genom förordning.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftningen i Finland

Finska staten kan av konjunktur- och handelspolitiska skäl reglera importen och exporten, bestämma om skyddsåtgärder för förhindrande av dumping eller subventionerad import samt i anslutning till handeln tillämpa mest gynnad nations behandling på en annan stat med stöd av följande lagar:

Lagen om förhindrande av stegring i kostnadsnivån i vissa fall (284/74)

Enligt lagen har statsrådet befogenhet att för bevarande av en stabil pris- och kostnadsnivå samt för tryggnad av en balanserad ekonomisk tillväxt slopa eller sänka tullen eller importavgiften för vissa varor som importerats till landet. Dessutom har statsrådet befogenhet att avlyfta i lagen om accis på livsmedelspro-

dukter (868/79), lagen om accis på ätbara fetter (879/79) samt lagen om accis på oljekraftfoder (873/79) avsedd accis eller att nedsätta den.

Lagen om exportavgift (52/74)

Enligt lagen om exportavgift har statsrådet befogenhet att på grund av exceptionell stegring av exportprisen på för Finlands export betydelsefulla produkter eller produktgrupper som föranleds av exceptionell utveckling utanför landet bestämma att för produkterna skall betalas exportavgift. Exportavgiften uppbärs enligt positionerna i tulltariffen för de ökade exportinkomster som de stegrade exportpriserna föranleder.

Lagen om exportdeposition (578/79)

Enligt lagen om exportdepositioner kan statsrådet för tryggnad av en stabil utveckling

inom det ekonomiska livet bestämma att exportdepositioner skall betalas vid export av vissa produkter. Exportdepositionerna återbärs vid en tidpunkt som bestäms av statsrådet.

Lagen om förhindrande av dumping samt import av varor som exporteras med exportstöd (387/80)

Den s.k. dumpingenlagen är en fullmaktslag som har stiftats i enlighet med GATT:s dumpingsavtal. Enligt lagen kan skyddsåtgärder vidtas när dumping eller import av varor som exporteras med exportstöd medför skada för den inhemska produktionen. På varor som importeras kan uppbäras antidumpingtull eller utjämningstull.

Lagen om tillämpning av mest gynnad nations behandling i särskilda fall (568/55)

Då de handelspolitiska förbindelserna med något land så kräver kan enligt denna lag genom förordning förordnas att allmän mest gynnad nations behandling skall tillämpas vid uppbörden av tullar och andra avgifter som uppbärs i samband med import och export. Tillämpning av mest gynnad nations behandling förutsätter ömsesidighet. Lagen kan också tillämpas på ett bestämt lands sjöfart.

1.2. EG:s regelverk

Den gemensamma handelspolitiken

EG:s gemensamma handelspolitik fastställs i Romfördraget. Enligt fördraget har gemenskapen uteslutande kompetens inom handelspolitiken särskilt då det gäller ändring av tullar, ingående av handelsavtal, avvecklande av handelshinder samt skyddsåtgärder inom handeln. Enligt artikel 9 i Romfördraget grundar gemenskapen sig på en tullunion, som omfattar all handel med varor. Import- och exporttullar samt avgifter med motsvarande verkan mellan medlemsstaterna förbjuds och tullen på varor som kommer från tredje land bestäms enligt en gemensam tulltariff.

Skyddsåtgärder som hänför sig till import

Om skyddsåtgärder som riktar sig mot im-

port till gemenskapen stadgas i rådets förordning (EEG) nr 2423/88 om skydd mot dumpad eller subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska ekonomiska gemenskapen samt i kommissionens beslut nr 2424/88/EKSG om skydd mot dumpad eller subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska kol- och stål gemenskapen. Rättsakterna stämmer överens med bestämmelserna GATT-avtalet om dumping, i vilka bl.a. dumping och subventionerad import, gemenskapens fördel samt eventuella skyddsåtgärder definieras. I praktiken har EG-kommissionens skyddsåtgärder i regel bestått av prisförbindelser och antidumpingtullar.

Stadganden som gäller export

I rådets förordning (EEG) nr 2603/69, senast ändrad genom förordning (EEG) nr 3918/91, om upprättande av gemensamma exportbestämmelser regleras ett förfarande för begränsning av exporten från gemenskapen till tredje länder vid en kritisk marknadssituation. När gemenskapens fördel så kräver vidtas åtgärder på basis av förhandlingar mellan kommissionen och medlemsstaterna. Det tillståndsförfarande som hänför sig till exportbegränsningar skall ordnas nationellt.

2. Förslag

När Finland ansluter sig till EU överförs behörigheten inom handelspolitiken till EG och medlemsstaterna får inte ha parallell lagstiftning. Medlemsstaterna kan påverka den gemensamma handelspolitiken inom EG endast via gemenskapens institutioner. På grund härav föreslås att lagen om förhindrande av stegring i kostnadsnivån i vissa fall och lagen om tillämpning av mest gynnad nations behandling i särskilda fall skall upphävas. Lagen om accis på oljekraftfoder som nämns i den förstnämnda lagen har redan upphävts (965/87) och om upphävande av övriga accislagar har avlåtits särskilda propositioner (RP 145/1994 rd och RP 237/1994 rd). Enligt trafikministeriet behövs inte längre det stadgande om sjöfart som ingår i lagen om tillämpning av mest gynnad nations behandling i särskilda fall.

Det föreslås att lagen om exportavgift och lagen om exportdeposition skall upphävas på

grund av att Finland inte som medlemsland i gemenskapen kan tillämpa de nationella förfaranden om vilka stadgas i dessa lagar.

Finlands gällande stadganden om dumping och de bestämmelser om dumping som hänförs sig till EG:s gemensamma handelspolitik baserar sig på samma internationella avtal och är i sak överensstämmande. Det föreslås att dumpinglagen skall upphävas eftersom den omedelbart ersätts av EG:s rättsakter när Finland anslutit sig till EU.

3. Propositionens verkningar

Eftersom EG:s regelverk ersätter de lagar som föreslås bli upphävda har propositionen inte några direkta ekonomiska verkningar. Det är omöjligt att bedöma de indirekta verkningarna.

Det faktum att den handelspolitiska behörigheten överförs till EG har vissa organisatoriska verkningar. Vid ett medlemskap gör handels- och industriministeriet de utredningar som gäller behovet av nationella skyddsåtgärder eftersom avsikten är att dumping- och utjämnings-tullärendena överförs från finansministeriet till handels- och industriministeriet. I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tullverket (RP 257/1994 rd) har det föreslagits att delegationen för tullärenden, som har gett utlåtande i ifrågavarande ärenden, skall upplösas. Propositionen har inga verkningar i fråga om personalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Lagen om tillämpning av mest gynnad nationsbehandling i särskilda fall har föredragits av utrikesministeriet. Till de delar som hör till detta ministeriums samt trafikministeriets behörighet har propositionen till upphävande av lagen beretts i samarbete med dessa ministerier.

5. Ikraftträdande

Den föreslagna lagen avses träda i kraft när Finland blir medlem i EU. På grund härav stadgas om tidpunkten för lagens ikraftträdande genom förordning.

6. Lagstiftningsordning

Av de lagar som föreslås bli upphävda har de i 1—4 punkten nämnda lagarna stiftats i den ordning som 67 § riksdagsordningen stadgar och den lag som nämns i 5 punkten i vanlig lagstiftningsordning. Eftersom den föreslagna lagen innebär att stadgade undantag från grundlagen upphävs då det gäller lagarna i 1—4 punkten kan den föreslagna lagen stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av vissa lagar som hänför sig till utrikeshandeln

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs i 1—5 punkten nämnda lagar jämte ändringar:

- 1) lagen den 5 april 1974 om förhindrande av stegring i kostnadsnivån i vissa fall (284/74),
- 2) lagen den 18 januari 1974 om exportavgift (52/74),
- 3) lagen den 29 juni 1979 om exportdeposition (578/79),
- 4) lagen den 30 maj 1980 om förhindrande

av dumping samt import av varor som exporteras med exportstöd (387/80),

5) lagen den 30 december 1955 om tillämpning av mest gynnad nations behandling i särskilda fall (568/55).

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 28 november 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Ole Norrback